

שמן שצף על גבי יין ב'. השתא משמע דשמן חשיב משקה מדקאמר ר' יוחנן בן נורי שניהם מחוברין דאי חשיב אוכל כיון דטבול יום אינו אלא פוסל לא הדר שמן ומטמא לין דאין סברא לומר דפליגי רבנן ור"י בן נורי בהכי אם יכול להדביל זה מזה או לא

ועוד דמינא צפ"ק דפסחים (דף פ.) הדם והמים והשמן והיין משקה כי מדבחיא כו' וקרא דחגי (ב) נמי ואל היין ואל השמן מוכח דהוי משקה ועוד תנן התם (דף עז.) הוסיף ר"ע מימיהן של כהנים לא נמנעו מלהדליק את השמן שנפסל בטבול יום (ו) ונכר שנטמא בטמא מת אע"פ שמוסיפין טומאה על טומאתו וקאמר בגמרא קצבר ר"ע טומאת משקין לטמא אחרים לאורייתא והקשה ר"ת מהיבא דאמרינן בהקומץ רבה (מנחות דף נא.) ר"מ אומר ששמן טבול יום בטמא לא פסל אלא ר"ש שזורי אומר יין ומסיק יין דוקא ולא ששמן ומשמע התם דהלכה כר"ש שזורי ואומר ר"ת דהתם בקראש איירי דקתני רש"א במקטת טהרות (פ"ג מ"א) א השמן והחלב והמקפה של גריסין זומן שהן לחין הרי הן ראשון קראו הרי הן שניים פ"י דהוי אוכל ר"מ אומר ששמן טמא לא יעשה כלומר לעולם אפי' קראש ו' ולא כמו שפירש בקונט' זמנחות לעולם אין נטמא באב הטומאה אין נטמא בולד הטומאה: **ר"ב איעזר בן תדאי אומר אין ברירה.** אין זה כעין צריות דככל דוכתא דפ"י בקונט' דהוה ליה כאלו נשתתפו צמעות שלא הוצרכו ליה לכל אחד ואחד:

ד"א עבדינן בתרי חומרי בעירוב. כך היא גירס' הקונטרס בעירוב כלומר הכל עבדינן כמרי חומרי ומיהו לשון בעירוב לא יתכן

ורב יוסף אמר רבי שמעון ורבנן בפלוגתא דרבי יוחנן בן נורי ורבנן קא מיפלגי (ב) דתנן "שמן שצף על גבי יין ונגע טבול יום בשמן לא פסל אלא ששמן בלבד ורבי יוחנן בן נורי אומר שניהן חיבורין זה לזה רבנן כרבנן ורבי שמעון כר"י בן נורי תניא ר"א בן תדאי אומר אחד זה ואחד זה צריכין לערב ואפילו לזה ביין ולזה ביין אומר רבה זה בא בלגינו ושפך זה בא בלגינו ושפך כולי עלמא לא פליגי דהוי עירוב כי פליגי בגון שלקחו חבית של יין בשותפות ר"א בן תדאי סבר (ו) אין ברירה ורבנן סברי יש ברירה רב יוסף אמר ר"א בן תדאי ורבנן בסומכין על שיתוף במקום עירוב קמיפלגי דמר סבר אין סומכין ומר סבר סומכין אמר רב יוסף מנא אמינא לה דאמר רב יהודה אמר רב הלכה כר"מ ואמר רב ברונא אמר רב הלכה כר"א בן תדאי מ"ט לאו משום דחד מעמא הוא א"ל אביי ואי חד מעמא תרתי הילכתא למה לי הא קמ"ל דלא עבדינן בתרי חומרי בעירובין מאי ר"מ ומאי רבנן דתניא בעירובין בהצטרות בפת ואם רצו לערב ביין אין מערבין משתתפין במבוי ביין ואם רצו להשתתף בפת משתתפין מערבין בהצטרות ומשתתפין במבוי שלא לשכח תורת עירוב מן התינוקות שיאמרו אבותינו לא עירבו דברי ר"מ וחב"א או מערבין או משתתפין פליגי בה ר' (ב) נחומי ורבה חד אמר ה' בפת דכולי עלמא לא פליגי דבחדא סגי כי פליגי ביין וחד

ורב יוסף אמר. לעולם צמזוי אחד כדמעיקרא ודקאמרת לר"ש היכי הוה חד עירוב ר"ש כר' יוחנן ס"ל: ששן עלף כו'. ושל תרומה הן: ואפי' לזה ביין ולזה ביין. בתמיה: זה בא בלגינו ושפך. וכן זה עד שמלאו חבית ואפי' שלא לשם שיתוף עשו מתחילה סומכין עליו שהרי הביא כל אחד יין אצל לקחו חבית יין צשותפות ס"ל לכן תדאי אין ברירה והוי ליה כמי שנשתתפו צמעות שלא הוצרכו יין לכל אחד וא': בסומכין אשיתוף במקום עירוב קמיפלגי. וכן תדאי מודה צמזוי מותר ובהצטרות פליגי רבנן קברי כיון דנשתתפו צמזוי אין צריכין לערב הצטרות זו עם זו ומותרין להויליא מוה לזו דרך פתחים שצנייהם שהרי שיתוף המזוי שהן פתוחות זו מחצתן וסומכין על שיתוף המזוי תחת עירוב של חצר וכן תדאי סבר אין סומכין: מנא אמיתא לה. דבהכי פליגי: הלכה כר"מ. דאין סומכין על שיתוף במקום עירוב: מ"ט. ס"ל לרב בתרייהו(א) לאו משום דתרוייהו חדא מלתא וחד טעמא אמרי: ואי חד טעמא הוא הרי הילכתא למה ליה. לרב למימר בתרייהו(ב) צלמא הלכה כר"מ איצטריך דאי מדר"א הוה אמיתא טעמא דר"א לאו משום דאין סומכין על שיתוף אלא משום דקצבר אין מערבין בחצירות ביין דקאמר ר"מ לקמן והאי שיתוף דבן תדאי דיין הוא דקתני מתני' לזה ביין ולזה ביין הלכך לא סמכינן עליה בחצירות אצל היכא דנשתתפו צפת סומכין קמ"ל הלכה כר"מ דאוקמא רב גידל אמר רב לקמין(ג) צנשתתפו צפת ואפי' אסר ר"מ אלא כיון דאמר הלכה כר"מ דאפי' צפת לא סמכינן עליה הלכה כר"א ל"ל: הא קמ"ל דלא עבדינן כמרי חומרי בעירובין. מדאיצטריך ליה לרב למימר הלכה

כך דמשמע בכל עירוב: משתתפין במבוי ביין ומשתתפין צפת ואם רצו לערב ביין אין מערבין משתתפין במבוי ביין ואם רצו להשתתף בפת משתתפין מערבין בהצטרות ומשתתפין במבוי שלא לשכח תורת עירוב מן התינוקות שיאמרו אבותינו לא עירבו דברי ר"מ וחב"א או מערבין או משתתפין פליגי בה ר' (ב) נחומי ורבה חד אמר ה' בפת דכולי עלמא לא פליגי דבחדא סגי כי פליגי ביין וחד

כך דמשמע בכל עירוב: משתתפין במבוי ביין ומשתתפין צפת ואם רצו לערב ביין אין מערבין משתתפין במבוי ביין ואם רצו להשתתף בפת משתתפין מערבין בהצטרות ומשתתפין במבוי שלא לשכח תורת עירוב מן התינוקות שיאמרו אבותינו לא עירבו דברי ר"מ וחב"א או מערבין או משתתפין פליגי בה ר' (ב) נחומי ורבה חד אמר ה' בפת דכולי עלמא לא פליגי דבחדא סגי כי פליגי ביין וחד

כך דמשמע בכל עירוב: משתתפין במבוי ביין ומשתתפין צפת ואם רצו לערב ביין אין מערבין משתתפין במבוי ביין ואם רצו להשתתף בפת משתתפין מערבין בהצטרות ומשתתפין במבוי שלא לשכח תורת עירוב מן התינוקות שיאמרו אבותינו לא עירבו דברי ר"מ וחב"א או מערבין או משתתפין פליגי בה ר' (ב) נחומי ורבה חד אמר ה' בפת דכולי עלמא לא פליגי דבחדא סגי כי פליגי ביין וחד

(א) שבתה: ק. טבול יום פ"ב מ"ה וס' איתא ריב"א שניהם חייבין וישתתף ע"צ מחוברין וכן הגיה הגאון יעב"ץ ז"ל כאן (א) [לעיל לו: וש"נ, (א) בס"א: כמרוייהו, (ד) (דף עב.), (ב) רש"ל, (ו) [לפניו ליתא האי לשנא, (ו) (ע' מוס' מנחות לא. ד"ה איתא כו' שזכורו יומה ע"ש, (ח) רש"ל, (ט) (דף עג.)]

הגהות הב"ח

(א) גב' פליגי בה רב רחובי ורבה בר יוסף חד אמר צפת: (ב) רש"י ד"ה הא קמ"ל וכו' אשתתפו דמתמר ר"מ ע"י: (ג) תוס' ד"ה משתתפין וכו' דמתן צפיק ככל מערבין ר"מ ע"י: (ד) ד"ה צפת וכו' לעולם בלפירוש הא דקתני: (ה) בא"ד וכו' שבבית וכו':

מוסף רש"י

שמן. של תרומה, שצף על גבי יין. של תרומה, ונגע טבול יום בשמן. טבול יום פוסל את התרומה מן המורה צדקות צפיק העל (שבת ה.) משום הכי נקט טבול יום, משום דפוסל וכו' ממשא, הלכך לא פסל אלא ששן צבד לזו חצרו הוא למיניה כהו, ואלו היה טמא היה מטמא ליה לשמן ושמן פסל ליה לין (שם ט.) ולפי שאנו חייבין זה לזה ושמן פסל הוא ולא טמא הלכך לא פסל ליה לין (שם ט.)

א מ"י פ"ח מהל' טומאת אוכלין הלכה ג: ב מ"י פ"ח מהל' עירובין הלכה ח סג עשין א טו"ע א"ח ס' שסו קט"ף א: סח ג מ"י שס סג ע"ש טו"ע א"ח ס' עש"ף ד ה: סט ד מ"י שס הלכה יט סג ע"ש טו"ע א"ח ס' שפ: ע ה מ"י שס טו"ע א"ח ס:
 רבינו הגאון
 רב יוסף אמר ר' שמעון ורבנן בהא פליגי. דתנן ששן שצף על פני (המים) [היין] ונגע טבול יום בשמן לא פסל אלא ר"ש ר' יוחנן בן נורי אמר שניהן חיבורין זה לזה. רבנן כרבנן קמא, ור' שמעון כר' יוחנן בן נורי. ודבריו פשוטין הן. מניא בעל הבית שהיה שותף לזה ביין וזוהו ביין (אין) צריכין לערב. אבר רבה זה בא בלגינו ושפך זה בא בלגינו ושפך כולי עלמא לא פליגי דהוה עירוב, דהא ידע חמרא דכל חד וחד. כי פליגי בגון שלקחו חבית בשותפות. רבנן סברי יש ברירה, ואיעזר בן תדאי סבר אין ברירה ולא נקרא עירוב אלא הדוה ידעו נתערבו עכשיו. ורב יוסף אמר כגון ששתתפו במבוי בזה היין (ובסומכין) [ובסומכין] (בעו) לעירוב (סומכין) [ובסומכין]. ואיעזר בן תדאי סבר אין (סומכין) [ובסומכין] אלא צריכין עירוב אחר. אמר רב יוסף מנא אמינא לה דאמר רב יהוד' אמר רב הלכה כר' מאיר. דתניא מערבין לחצירות בפת ואם רצו לערב ביין אין מערבין שאין עירוב ביין. משתתפין במבוי ביין ואם רצו להשתתף בפת משתתפין מערבין בחצירות ומשתתפין במבוי כדי שלא תשתכח תורת עירוב דברי ר' מאיר, ש"מ דאע"ג דנשתתפו במבוי מערבין, ואין סומכין על עירוב במקום שיתוף, ורב ברונא אמר רב הלכה כאליעזר בן תדאי, לאו משום דאליעזר בן תדאי ור' מאיר תרווייהו חדא טעמא נינהו. ודוחינן ואי חדא טעמא נינהו תרתי הילכתא למה לי. ושנין הא קמ"ל דאליעזר בן תדאי כר' מאיר סבירא ליה, ועבדינן כמרי חומרי בעירובין.